

„nem a mennyiség, hanem a minőség a szellemi erőnek sarkalata”

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves Kutatótársak!

Alapítónk, gróf Széchenyi István *A Magyar Akadémia körül* című írásában eme kijelentésével tett hitet az értékteremtő gondolat mellett. Írása egyfajta röpirat volt a tudomány, a művészet és az anyanyelv társadalmat formáló szerepéről.

Az új gondolat soha nem a semmiből érkezik. Mi, kutatók tudjuk, hogy sokszor hosszú évek, akár évtizedek munkájának gyümölcse. Olyan siker, amelynek – ahogy sokszor jogosan mondják – nem titka, hanem ára van. Sok tanulás, majd később még több alázatos munka, ami nem is mindig olyan, amilyet az ember gimnazistaként vagy akár egyetemistaként elképzelt. A felfedezéssel járó büszkeség, az alkotással járó öröm mellett a kutatás egyben szervezés, egyeztetés, adminisztráció, pályázatírás. Amíg a tudomány művelőjének egy érdekes felvetéséből publikált eredmény lesz, odáig hosszú és fáradságos út vezet. A kreativitás mellett nincsenek híján az elhivatottságnak, kitartásnak sem azok, akik tudományos pályájukban végigjárják ezt az utat, és eljutnak MTA-doktori dolgozatuk megírásához.

Kedves Kutatótársak! Az MTA új doktorai!

Önök most egy ilyen hosszú út végére értek. Elérkeztek eddigi tudományos életpályájuk egyik legfontosabb állomásához. Szűkebb tudományterületük közössége, pontosabban annak legkiemelkedőbb képviselői mondtak véleményt doktori dolgozatukról. „Az MTA doktora” címre benyújtott pályázatukban pedig benne vannak az egyetemen elsajátított ismeretek csakúgy, mint az azóta eltelt idő során megszerzett és kiforrott speciális tudás, a közeli és távoli kutatótársakkal, sok esetben külföldi partnerekkel közösen elért eredmények. E hosszú úton lépésről lépésre jutottak előre, szisztematikus alaposággal felkészülve arra, hogy szakmai érdemeik elismeréseként megszerezzék a magyar tudományosság legrangosabb címét.

Ugyanezt a szisztematikus alaposságot láthatják a másik oldalon is. Ahhoz, hogy a magyar tudományos élet egyik legfontosabb minőségbiztosítási folyamatán eredményesen túljutó kutató azt mondhassa: „az MTA doktora lettem”, a Magyar Tudományos Akadémia Doktori Tanácsa által koordinált, rendkívül sokrétű munkára van szükség. Ahogyan a tudomány művelése elképzelhetetlen az egymást követő kutatói generációk tudásának egymásra épülése nélkül, úgy nem lehetséges a tudományos teljesítménynek mércét állító *Doktori szabályzat*nak és az abban foglalt követelményrendszernek a kor kihívásaira felelő megalkotása és naprakészen tartása nélkül sem.

Ebben nem csupán a Doktori Tanács mindenkori elnöke és tagjai vesznek részt, hanem az MTA 11 tudományos osztálya, valamint Akadémiánk döntéshozó testületei is, amelyek bátran támaszkodhatnak az operatív feladatok ellátásáért felelős MTA Titkárságán dolgozó kollégák munkájára.

Azzal, hogy a Magyar Tudományos Akadémia gondoskodik „az MTA doktora” címhez szükséges eljárásról, a kiválóságnak biztosít terepet. A cím az Önök tudományos életben elért teljesítményét és a magyar tudományos közösség elismerését igazolja. Méltán lehetünk büszkék erre a minősítési rendszerre, amely minden, jelentőségét csökkenteni hivatott törekvés ellenére egyedülálló értéket képvisel. Függetlensége és szigorú, az egyes diszciplínák sajátosságait tiszteletben tartó tudományos követelményrendszere nemcsak Önök, tudósok számára, hanem az Önöket foglalkoztató egyetemek, kutatóintézetek számára is biztos referencia.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Kutatómunkájuk révén Önök bizonyára már eddig is ezer szállal kapcsolódtak a Magyar Tudományos Akadémiához. Vannak, akik a korábban az MTA-hoz tartozó kutatóhálózat intézményeiben dolgoznak. Tagjai csaknem 19 ezer fős köztestületünknek, esetleg valamelyik akadémiai tudományos bizottságnak.

Részt vesznek az MTA valamely, az ország szempontjából stratégiai jelentőségű kutatási programjában vagy éppen akadémiai pályázatok bírálásában.

A mai naptól Önök egy újabb, minden korábbinál erősebb szállal is kötődnek az Akadémiához. Az MTA doktoraiként Önök a nyilvánosság számára egy nagy múltú nemzeti intézményt testesítenek meg. Egy olyan intézményt, amely jövőre alapításának kétszázadik évfordulóját ünnepli, s a bicentenáriumi események kapcsán még több figyelmet kap majd. E figyelemtől kísérve a közvélemény jelentős része az MTA doktorainak minden megszólalását a teljes tudományos közösség álláspontjaként fogja értelmezni. Ez nagy megtiszteltetés, de hatalmas felelősség is egyben. Arra kérem tehát Önöket, hogy bátran hallassák hangjukat tudományos ügyekben, képviseljék határozottan kutatói meggyőződésüket, ugyanakkor mindig tartsák szem előtt, hogy megszólalásaikkal hozzájárulnak annak a képnek a formálásához, amely a közvéleményben a Magyar Tudományos Akadémiáról él.

Legyünk őszinték! Ez a kép ugyan nem teljesen mentes a pontatlanságoktól és a sztereotípiáktól, alapvetően mégis pozitív. Akadémiánk napjaink legnagyobb közbizalommal övezett nemzeti intézménye. Köztisztülete páratlan szellemi bázist jelent az egész nemzet számára, az MTA doktorai pedig ennek a szellemi bázisnak kiemelkedő személyiségei. Azok, akik közül a jövő akadémikusai is kikerülnek majd. Azok, akik meghatározhatják a következő évtizedek magyar tudományos életét és tudománypolitikáját. „*Nem a mennyiség, hanem a minőség a szellemi erőnek sarkalata*” – vallotta gróf Széchenyi István, és Önök 77-en az MTA többi doktorával együtt „a szellemi erőnek a sarkalatát” képviselik. Nem mást, mint a kitartó intellektuális erőfeszítés tüzeiben edzett tudományos minőséget.

Kívánom, hogy az ezt bizonyító oklevél átvétele semmiképp ne végállomást, hanem további motivációt és ösztönzést jelentsen tudományos pályájukon.

Szívből gratulálok mindannyiuknak!